

Autor: asis. mr sc med. dr Tatjana Mraović, spec. higijene, dijetolog

Dugi dani i mnogo sučeve svetlosti povećavaju stvaranje endorfina, materija koje popravljaju raspoloženje. Sunce pozitivno deluje i na kosti, mišiće, cirkulaciju, hormonsku ravnotežu, rad unutrašnjih organa.

Upozorenja da se sunca treba kloniti, imaju utemeljenje ali, ne treba zaboraviti da sunce ima i brojne korisne uticaje na zdravlje. Pristupi uživanja u suncu su različiti. Neki od nas se izležavaju na plaži od ranog jutra do večeri u želji da što brže i bolje pocrne dok drugi na plažu dolaze sa suncobranima, naoružani kremama sa visokim UV faktorima, maskirani naočarama za sunce, velikim šeširima, u odeći dugih rukava.. Krajnjosti nisu dobre, u suncu i toplom vremenu treba uživati razumno.

Sunce, prirodni antidepresiv

Među brojnim korisnim dejstvima sunca, najdirektniji je antidepresivni uticaj. Brojne studije pokazale su da dugi dani i mnogo sunčeve svetlosti utiču na povećano stvaranje hormona koji su povezani sa dobrim raspoloženjem a oni zatim poboljšavaju i stanje duha i uma. Sve to pomaže nam da se, jači i ispunjeni pozitivnom energijom suočimo sa zimskim mesecima.

Sunčevi zraci su neophodni za stvaranje vitamina D, koji je nezamenjivi saveznik zdravog mišićnog i koštanog sistema. Vitamin D omogućava ugradnju kalcijuma u kosti pa tako one ostaju čvrste, što je posebno važno u populaciji starijih ljudi, istovremeno ublažava bolove i probleme u zglobovima koji se obično javljaju tokom zime. Da biste organizam snabdeli dovoljnim količinama vitamina D, unosite ga i hranom. Osim u mleku i mlečnim proizvodima ima ga i u jednoj od omiljenih letnjih poslastica-sladoledu.

Srce, voli sunce

Najprestižniji britanski i američki medicinski časopisi potvrdili su da su sunčanje i vitamin D odlična prevencija nekim vrstama tumora. Manjak ovog vitamina odgovoran za povećan broj tumora dojki i debelog creva.

U zemljama sa malo sunca češće se zapažaju srčani udari, logično je pretpostaviti da

sunčeva svetlost i toplota gode srcu i cirkulaciji. Blago širenje krvnih sudova smanjuje pritisak, ali to ne znači da sa pregrevanjem preterujete.

Apetit se u letnjim mesecima smanjuje, iskoristite to!

Serotonin koji se pojačano luči, sem dobrog raspoloženja, smanjuje apetit. Letnji meni je savršen za redukcionu dijetu, obilje povrća i voća i dosta tečnosti. Postizanje vitke linije, zašto i to ne iskoristiti, omogućiće veća želja, ali i vođenje ljubavi na koje motivišu hormoni i feromoni probuđeni suncem. Zato nemojte da vas iznenadi letnja ljubav na prvi pogled jer, toplota širi „neodoljivu privlačnost“ mirisa vašeg tela.

Leti se bolje spava

Leti je kvalitet sna obično bolji u odnosu na ostale periode godine. Zasluge se pripisuju melatoninu, hormonu koji pomaže uspavljivanju. Melatonin izlučuje epifiza, žlezda koju mrak stimuliše na rad a svetlost blokira. Ukoliko previše izbegavamo sunce, mozak će to registrovati kao poruku da nema dovoljno svetla pa će se produkcija ovog hormona smanjiti. Posledično javljaju se umor, tromost, bezvoljnost.

Utiče na lepotu

Ultraljubičasti zraci i morska voda popravljaju disfunkciju vlasišta, smanjuju mašćenje kose i stvaranje peruti. Osobe sa seboroičnim dermatitisom uvek oseće smanjenje tegoba u toku boravka na moru. Koža se suši, sunčevi zraci je oslobađaju mikroorganizama, uspostavlja se dobro lučenje loja, a ovo će smanjiti prisustvo bubuljica. Helioterapija, odnosno izlaganje suncu, drevni je metod lečenja koji se i danas primenjuje u lečenju nekih kožnih bolesti. Jedna od bolesti kod kojih je posebno efikasna je psorijaza, ali pomaže i kod atopičnog ekcema i pitirijaze.

Uživajte razumno, preterano izlaganje sncu šteti

I svakako da se od sunca ne treba kriti, ali se treba zaštititi, jer je danas svima dobro poznato da prekomerna količina ultraljubičastih zraka može da prouzrokuje oštećenja kože, a s godinama čak i razvoj tumora kože. Dugosatno ležanje na plaži nije za preporuku. Zato odaberite dobitnu kombinaciju koja nam omogućava da od njega primimo samo ono što je dobro i izbegnemo štetne uticaje.

Lekari preporučuju izlaganje sunčevoj svetlosti, bez nanošenja zaštitnih krema, 5 do 10 minuta najmanje dva do tri puta nedeljno. Ovu preventivnu terapiju suncem sprovedite u doba dana kada sunčevo zračenje nije prejako, odnosno pre 11 sati i posle 16 sati.

